Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/67

6.1.2026

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2026/67,

22. detsember 2025,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2022/696, millega tehakse Iirimaa taotluse alusel erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest

(teatavaks tehtud numbri C(2025) 9263 all)

(Ainult iiri- ja ingliskeelne tekst on autentsed)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest, ([1]) eriti selle III lisa punkti 2 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2022/696 ([2]) tehti Iirimaale direktiivi 91/676/EMÜ kohaselt erand, millega lubati Iirimaal põllumajanduslikel majapidamistel, kus on vähemalt 80 % rohumaad, laotada kuni 250 kg lämmastikku sisaldavat loomasõnnikut hektari kohta aastas. Kõnealuse rakendusotsuse artikli 12 lõike 3 kohaselt on alates 1. jaanuarist 2024 lubatud maale laotada sõnnikut koguses 220 kg lämmastikku hektari kohta aastas aladel, kus vesi voolab reostunud või reostamisohus olevatesse veekogudesse või kus on ilmnenud olukorra halvenemine. Rakendusotsust (EL) 2022/696 kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2025.

(2) Iirimaa esitas 25. septembril 2025 komisjonile uue erandi taotluse, mis sisaldab direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 kolmandas lõigus täpsustatud objektiivsetel kriteeriumidel põhinevat põhjendust.

(3) Direktiivi 91/676/EMÜ raames erandi tegemise taotlused peaksid olema põhjendatud sama direktiivi III lisa punkti 2 kolmandas lõigus täpsustatud objektiivsete kriteeriumide alusel ning tuginema keskkonnamõju hindamistele, mis on nõutavad muu liidu õiguse, eelkõige nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ ([3]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2000/60/EÜ ([4]) ja 2001/42/EÜ ([5]) kohaselt.

(4) Uue erandi ja uue nitraadialase tegevusprogrammi mõju tuleb hinnata ka direktiivi 92/43/EMÜ kontekstis. Sellega seoses nõutakse Euroopa Liidu Kohtu (edaspidi „Euroopa Kohus“) otsuses kohtuasjas C-293/17, ([6]) milles on tõlgendatud kõnealuse direktiivi artikli 6 lõiget 3, et projektide puhul, mis hõlmavad väetiste kasutamist maapinnal ja kariloomade karjatamist, tuleb asjakohaselt hinnata nende mõju asjaomastele aladele, välja arvatud siis, kui objektiivsete asjaolude põhjal on võimalik kindlalt välistada võimalus, et kõnealused projektid võivad eraldi või koos muude projektidega avaldada neile aladele olulist mõju.

([1]) EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj.
([2]) Komisjoni 29. aprilli 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/696, millega tehakse Iirimaa taotluse alusel erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (ELT L 129, 3.5.2022, lk 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/696/oj).
([3]) Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).
([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj).
([6]) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. november 2018, *Coöperatie Mobilisation for the Environment and Others*, C-293/17 ja C-294/17, ECLI:EU:C:2018:882.

(5) Samal ajal käsitletakse pooleliolevas kohtuasjas C-531/24, ([7]) mille Iirimaa kõrge kohus esitas Euroopa Kohtule 1. augustil 2024, küsimusi direktiivi 91/676/EMÜ tõlgendamise kohta seoses nõuetega, mis tuleb täita direktiivide 92/43/EMÜ, 2000/60/EÜ ja 2001/42/EÜ alusel seoses erandite tegemisega direktiivi 91/676/EMÜ alusel. Eelkõige puudutavad need küsimused Iirimaa 2022.–2025. aasta nitraadialase tegevusprogrammiga seoses tehtud hindamiste piisavust ja nõuetekohasust ning seega ka selle programmiga kooskõlas tehtud riiklike erandite kehtivust neist kaitsealustele elupaikadele ja liikidele tuleneva keskkonnamõju kindlaksmääramisel. Nimetatud kohtuasjas tõstatatud küsimused puudutavad ka direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõike 3 kohaldamist ja seda, kas erandid ei põhjusta pinnaveekogu seisundi halvenemist ega ohusta pinnavee hea seisundi või hea ökoloogilise potentsiaali ja hea keemilise seisundi saavutamist kooskõlas direktiiviga 2000/60/EÜ.

(6) Otsust kohtuasjas C-531/24 ei tehta tõenäoliselt enne 2025. aasta viimast kvartalit.

(7) Kohtuasjas C-531/24 Euroopa Kohtult taotletud tõlgendus liidu keskkonnaõiguse asjakohaste õigusaktide konkreetsete aspektide kohta on äärmiselt oluline, et võimaldada Iirimaal teha kindlaks ja viia läbi vajalikud hindamised ning esitada seejärel täielik ja põhjalik eranditaotlus, mis sisaldab direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 kolmandas lõigus täpsustatud objektiivsetel kriteeriumidel põhinevat põhjendust, ja tagada vastavus muule liidu õigusele. Euroopa Kohtu suunistel võib olla ka otsene mõju parameetritele, mida komisjon peab nende õigusaktide tõlgendamisel ja kohaldamisel hindama ja arvesse võtma.

(8) Iirimaa väljendas 31. juulil 2025 kindlat kavatsust viia lõpule õiguslikult nõutavad hindamised võimaliku uue erandi keskkonnamõju kohta, nagu on liidu õiguse alusel nõutud. Seda tehes peab Iirimaa arvesse võtma Euroopa Kohtu tõlgendust kohtuasjas C-531/24.

(9) Iirimaa peab viima lõpule võimaliku uue erandi keskkonnamõju hindamise, mis on liidu õigusega nõutud, hiljemalt 31. detsembriks 2028, et tehtud järeldused kajastuksid direktiivi 91/676/EMÜ ja siseriiklike ülevõtvate õigusaktide kohaldamises, sealhulgas selleks, et esitada täielik ja põhjalik taotlus tulevaste erandite kohta, tuginedes kõigile vajalikele hindamistele kooskõlas Euroopa Kohtu õiguslike suunistega.

(10) Seni on asjakohane, et käesoleva otsusega, millega pikendatakse kehtivat erandit, nähakse ettevaatusprintsiibi alusel ette teatavad lisatingimused erandiga hõlmatud põllumajanduslikele majapidamistele, mis asuvad valgaladel, kus esineb püsivaid ja märkimisväärseid probleeme. Need lisatingimused võib Iirimaa hindamistel põhinevate järelduste alusel läbi vaadata.

(11) Andmetest, mille Iirimaa direktiivi 91/676/EMÜ artiklis 10 sätestatud aruandluskohustuse alusel esitas, nähtub, et ajavahemikul 2020–2023 olid veekogud üldiselt hea kvaliteediga. 99 % Iirimaa põhjavee seire jaamades oli keskmine nitraadisisaldus alla 50 mg/l ja 78,5 % neis seirejaamades oli keskmine nitraadisisaldus alla 25 mg/l. Kõigis Iirimaa pinnavee seire jaamades oli keskmine nitraadisisaldus alla 50 mg/l ja 99,1 % neis seirejaamades oli keskmine nitraadisisaldus alla 25 mg/l. Eutrofeerumist või eutrofeerumise ohtu täheldati 27,5 % pinnavee seire jaamades. Põhjavee suundumuste kohta märkis 29,7 % põhjavee seire jaamadest, et nitraadisisaldus on suurenenud, 56,4 %, et olukord oli stabiilne, ning 13,8 %, et nitraadisisaldus väheneb. Pinnavee suundumuste kohta märkis 14,5 % pinnavee seire jaamadest nitraadisisalduse suurenemist, 74,9 % olukorra stabiilsust ja 10,6 %, et nitraadisisaldus väheneb.

(12) Iirimaa keskkonnakaitseameti poolt 2025. aasta augustis avaldatud 2022.–2024. aasta andmed lämmastikukoormuse vähenemise kohta, mis on vajalik selleks, et saavutada keskkonnaeesmärgid Iirimaa suurimates jõgedes, näitavad, et puudujääk eesmärgi saavutamisel on endiselt väga suur Barrow' (38 %), Slaney (31 %) ja Nore'i (16 %) jõe puhul ning on võrreldes 2017.–2019. aastaga suurenenud (6 %-lt 11 %-le) Blackwateri jõe puhul.

([7]) Eelotsusetaotlus, *An Taisce*, C-531/24 (ELT C, C/2024/6412, 4.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6412/oj).

(13) Iirimaa loomasõnniku kogutoodang on viimastel aastatel suurenenud. Veise-, sea- ja lambasõnniku toodang suurenes aastatelt 2016–2019 kuni aastateni 2020–2023 vastavalt 2 %, 2 % ja 8 %. Kasutatava põllumajandusmaa pindala vähenes 2020.–2023. aastal 2016.–2019. aastaga võrreldes 3,4 % ning 2020.–2023. aastal oli loomasõnnikupõhise lämmastiku keskmine kogus 120 kg lämmastikku hektari kohta, võrreldes 113 kg lämmastikuga hektari kohta 2016.–2019. aastal. Mineraalse lämmastikväetise kasutamine kasutatava põllumajandusmaa hektari kohta vähenes 2020.–2023. aastal võrreldes 2016.–2019. aastaga 2,2 %.

(14) 6. septembril 2024 teatas Iirimaa kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikliga 15 komisjonile oma kolmanda vesikonna majandamiskava avaldamisest. See sisaldab tegevuskava Iirimaa veekogude taastamiseks heasse või veelgi paremasse seisundisse ja nende kaitsmiseks. Komisjon analüüsib praegu seda majandamiskava.

(15) 8. augustil 2025 saatis Iirimaa kooskõlas direktiivi 92/43/EMÜ artikliga 17 komisjonile aruande selle direktiivi alusel võetud meetmete rakendamise kohta. Aruanne sisaldas teavet kõnealuse direktiivi artikli 6 lõikes 1 osutatud kaitsemeetmete kohta ning hinnangut selle kohta, milline on kaitsemeetmete mõju sama direktiivi I lisas loetletud looduslike elupaigatüüpide ja II lisas loetletud liikide kaitsestaatusele, samuti direktiivi artiklis 11 osutatud järelevalve peamisi tulemusi.

(16) Rakendusotsuse (EL) 2022/696 artikli 12 kohaselt 2023. aastal tehtud vahehindamise tulemusena tugevdas Iirimaa 2025. aastal oma nitraadialast tegevusprogrammi vastavalt õigusaktile „European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) (Amendment) Regulations 2025“, ([8]) sealhulgas vähendades lubatud väetisekoguseid. Neid täiendavaid tugevdatud regulatiivseid meetmeid tuleks kajastada rakendusotsuse (EL) 2022/696 artiklites 6–9. Lisaks kehtestas Iirimaa põllumajandustootjatele 60 miljoni euro suuruse toetuskava „Farming for Water“, et lahendada veega seotud probleeme põllumajanduses. Kava alusel rahastatakse ka lämmastiku leostumise ja mullaerosiooni vähendamise meetmeid põllumajanduslikes majapidamistes.

(17) Iirimaa võttis 8. detsembril 2025 vastu uue nitraadialase tegevusprogrammi, ([9]) mis kajastab rakendusotsuse (EL) 2022/696 artiklites 4–12 sätestatud nõudeid ning milles kavandatakse ka täiendavad ja tugevdatud meetmed direktiivi 91/676/EMÜ eesmärkide järgimiseks.

(18) Uues nitraadialases tegevusprogrammis kavandab Iirimaa alates 2028. aastast suurendada loomakasvatusettevõtetes nõutavat läga ja reovee säilitamise mahtu. Eesmärk on vähendada punktreostusallikatest pärit kao ja maapinnalt toitainete kao riski ning võimaldada toitainete sihipärast kasutamist, kui see on põllukultuuride kasvatamiseks vajalik. Need meetmed kajastavad praegusi teadmisi edusammudest piimakarjakasvatuses ja sellega seotud põllumajandussüsteemides, mis näitavad, et Iirimaa keskmise piimalehma tekitatud läga kogus on kehtivatest regulatiivsetest väärtustest 21 % suurem ja piimalehma tekitatud reovee kogus on 43 % suurem.

(19) Iirimaa on lisanud ka täiendavad meetmed toitainete jaotumise parandamiseks hajutatud piimakarjakasvatusettevõtetes, kehtestades väiksema lubatud nitraadikoguse, kui ei ole võimalik tõendada, et loomasõnnikut laotatakse põllumajandusliku majapidamise kõigile maadele, mitte ainult teatavatele aladele. Hajutatud põllumajanduslikes majapidamistes karjatatakse lüpsilehmi peamiselt maa-alal, kuhu pääseb lüpsiplatsilt. Need maa-alad võivad saada suurema osa põllumajandusliku majapidamise loomasõnnikus sisalduvast lämmastikust, sest need asuvad lauda lähedal. Kuigi põllumajandusliku majapidamise lubatud toitainekogus põhineb kogu põllumajanduslikul maa-alal, ei pruugi toitainete jaotumine hajutatud põllumajanduslikes majapidamistes praktilistel ja majanduslikel põhjustel ulatuda laudast kaugemal asuvatele maadele.

(20) Täiendavaid meetmeid, mis on seotud säilitusmahuga ja toitainete jaotuse parandamisega hajutatud põllumajanduslikes majapidamistes, tuleks kajastada rakendusotsuses (EL) 2022/696 sätestatud tingimustes.

([8]) Õigusakt nr 42 (2025).
([9]) Õigusakt nr 588 (2025).

(21) Seepärast võetakse käesolev otsus vastu, võttes arvesse õigusakti „European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2022“ ([10]) kohase nitraadialase tegevusprogrammi 2025. aastal muudetud versiooni ja 2025. aasta õigusaktiga nr 588 rakendatavat Iirimaa tegevusprogrammi.

(22) 2022. aastal vastu võetud nitraadialase tegevusprogrammi alusel vähendati erandiga hõlmatud põllumajanduslikes majapidamistes keemilise lämmastiku lubatud kogust 2022. aastal 10 % ja 2025. aastal veel 5 %. Keemilise lämmastiku lubatud kogus on erandiga hõlmatud põllumajanduslikes majapidamistes siiski suurem kui muudes põllumajanduslikes majapidamistes. Hiljutises uuringus, mille Iirimaa põllumajanduse ja toidutööstuse arendamise asutus Teagasc avaldas 2025. aasta septembris, jõuti järeldusele, et kui keemilise lämmastiku lubatud maksimumkogust vähendati erandiga hõlmatud põllumajanduslikes majapidamistes 5 %, vähenes modelleeritud lämmastiku leostumine 2,4–3,3 %. Vähenemine oli suurim põllumajanduslikes majapidamistes, kus keemilise lämmastiku lubatud kogus oli suurim. Seepärast on asjakohane näha valgaladel, kus esineb püsivaid ja märkimisväärseid probleeme lämmastikukoormuse vähendamise eesmärkide saavutamisel, 2028. aastaks kaitsemeetmena ette keemilise lämmastiku lubatud koguse edasine vähendamine erandiga hõlmatud põllumajanduslikes majapidamistes.

(23) Keemiliste ja orgaaniliste väetiste kasutamise piiramine avatud pinnavete ümber on üks peamisi meetmeid direktiivi 91/676/EMÜ alusel. Väetamata puhverribad pikendavad toitainete viibeaega põllul tervikuna. Seeläbi suureneb ka fosfori mullas säilimise ja nitraatide denitrifitseerimise võimalus. Uue nitraadialase tegevusprogrammiga on keelatud kasutada keemilisi väetisi pinnaveest kolme meetri raadiuses ning säilitatud piirang, mis on seotud orgaanilise väetise või reovee kasutamisega viie meetri raadiuses pinnaveest ja sellest kümne meetri raadiuses, kui maa keskmine kalle vee suunas on suurem kui 10 %. Erandiga hõlmatud põllumajanduslikes majapidamistes on nii sõnniku kui ka keemiliste väetiste kasutamine suurem kui muudes põllumajanduslikes majapidamistes. Seepärast on asjakohane näha valgaladel, kus esineb püsivaid ja märkimisväärseid probleeme lämmastikukoormuse vähendamise eesmärkide saavutamisel, 2028. aastaks kaitsemeetmena ette laiema puhvervööndi kasutamine erandiga hõlmatud põllumajanduslikes majapidamistes.

(24) Lisatingimused, mis on seotud keemilise lämmastiku lubatud kogusega ja pinnavete ümber puhvervööndite kasutamisega erandiga hõlmatud põllumajanduslikes majapidamistes, kajastavad riskipõhist ja sihipärast lähenemisviisi valgalade puhul, kus esineb püsivaid ja märkimisväärseid probleeme lämmastikuheitega, ning neid tuleks kajastada ka rakendusotsuses (EL) 2022/696.

(25) Tingimusi, mis on seotud keemiliste väetiste kasutamise vähendamisega ja puhvervööndite erandiga hõlmatud põllumajanduslikes majapidamistes valgalade puhul, kus esineb püsivaid ja märkimisväärseid probleeme lämmastikuheitega, tuleks kohaldada lisaks tingimustele, mis on erandiga hõlmatud põllumajanduslikele majapidamistele kehtestatud rakendusotsusega (EL) 2022/696, sealhulgas käesoleva otsusega lisatud tingimused. Eriti olulised on nõuded, mis käsitlevad lupjamist, registreerimist Iirimaa väetiseandmebaasis, loomkoormust väljaspool 30 km raadiust, toitainete tasakaalu arvutamist, kohustuslikku koolitust, erieeskirju elurikkust soodustava hekkide hooldamise kohta ja valgusisaldust söödakontsentraatides.

(26) Riiklikku halduskontrollide, inspekteerimiste ja sanktsioonide programmi, mis on seotud rohumaad omavate loa saanud põllumajanduslike majapidamiste vastavusega rakendusotsuse (EL) 2022/696 artiklites 5–9 sätestatud tingimustele, tuleks laiendada, et see hõlmaks selle otsuse artiklis 9a sätestatud lisatingimusi.

(27) Arvestades pooleliolevat kohtuasja C-531/24, mille Iirimaa kõrge kohus esitas Euroopa Kohtule ja milles selgitatakse täpsemalt nõudeid, mida Iirimaa ametiasutused peavad täitma direktiivide 92/43/EMÜ ja 2000/60/EÜ alusel seoses direktiivi 91/676/EMÜ III lisa kohase eranditaotlusega, võib olla asjakohane vaadata käesolevas otsuses sätestatud tingimused läbi pärast Euroopa Kohtu eelotsust selles kohtuasjas.

(28) Võttes arvesse juhtumi konkreetseid asjaolusid ning vajadust tagada õiguskindlus ja järgmiste sammude usaldusväärsus, on asjakohane ja mõistlik pikendada erandkorras ja lisatingimusi kohaldades rakendusotsuse (EL) 2022/696 kohaldamist kolmeaastaseks piiratud ajavahemikuks, et oleks võimalik selgitada õigusraamistikku Iirimaale uue erandi tegemiseks ning et Iirimaa saaks vastavalt kohandada hindamisi ja oma õigusraamistikku Euroopa Kohtu antavate suuniste järgi.

([10]) Õigusakt nr 113 (2022).

(29) Seepärast tuleks rakendusotsust (EL) 2022/696 vastavalt muuta.

(30) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 91/676/EMÜ artikli 9 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2022/696 muudetakse järgmiselt.

1) Lisatakse artikkel 3a:

„*Artikkel 3a*

Iirimaa suhtes kehtivad üldtingimused aastatel 2026–2028

1. Iirimaa viib võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2028. aasta lõpuks lõpule direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 2 ja 3 ning direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõike 1 kohased keskkonnamõju hindamised, võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu otsust kohtuasjas C-531/24, ning kehtestab võimaluse korral sama aja jooksul leevendusmeetmed, muu hulgas Iirimaa tegevusprogrammi kaudu, tagamaks, et load ei kahjusta kõnealuste direktiivide eesmärkide saavutamist.

2. Iirimaa vaatab vajaduse korral Iirimaa nitraadialases tegevusprogrammis ette nähtud tingimused läbi võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2028. aasta lõpuks pärast Euroopa Liidu Kohtu otsust kohtuasjas C-531/24.

3. Alates 2026. aastast rakendab Iirimaa meetmeid, millega tagatakse, et kõigis piimakarjakasvatusettevõtetes, mille maad paiknevad suuremal alal ja kus on väga suur loomkoormus laudale kõige lähemal asuval maa-alal, mida nimetatakse lüpsiplatvormiks, laotatakse põllumajanduslikus majapidamises tekitatud veiseläga väljapoole lüpsiplatvormi ja kõikjale põllumajandusliku majapidamise maadele või vastasel juhul kehtib väiksem keemiliste väetiste lubatud kogus.

4. Hiljemalt alates 1. oktoobrist 2028 suurendab Iirimaa kõigis piimakarjakasvatusettevõtetes nõutavat loomasõnniku ja reovee säilitamise mahtu kooskõlas praeguste teadmistega, mis kajastavad piimakarjakasvatuse ja sellega seotud põllumajandussüsteemide arengut.“

2) Artiklisse 5 lisatakse järgmine lõik:

„Alates 1. jaanuarist 2028 antakse luba aladel, kus toimub äravool Barrow', Slaney, Nore'i ja Blackwateri jõkke ning nende lisajõgedesse, peale esimeses lõigus sätestatud tingimuste ka artiklis 9a sätestatud tingimustel.“

3) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 kolmas ja neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Toitainete majandamise kava ja pinnaseanalüüsi tulemuste alusel tuleb põllumajandusliku majapidamise kohta vastu võtta lupjamiskava. Kui mullaanalüüsi aruande kohane lubjavajadus ei ületa viit tonni hektari kohta, laotatakse kogu vajalik lubi kahe aasta jooksul alates aruande väljaandmise kuupäevast. Kui mullaanalüüsi aruande kohane lubjavajadus on suurem kui viis tonni hektari kohta, laotatakse vähemalt viis tonni lupja hektari kohta kahe aasta jooksul alates aruande väljaandmise kuupäevast.

Rohumaad omav põllumajanduslik majapidamine registreeritakse Iirimaa riiklikus väetiseandmebaasis ja see peab täielikult vastama 2023. aasta õigusaktile nr 378 „National Fertiliser Database Regulations 2023“. Rohumaad omav põllumajanduslik majapidamine deklareerib ka keemiliste väetiste ja lubja lõppvarud majapidamises iga aasta 14. septembril kell 23.59, deklareerides vajaduse korral „Nil Closing Stock“ (lõppvarud puuduvad).“;

b) lisatakse lõige 7:

„7. Sellise maa loomkoormus, mis asub väljaspool 30 km raadiust rohumaad omava põllumajandusliku majapidamise keskusest, ei tohi ületada 170 kg loomasõnnikus sisalduvat lämmastikku hektari kohta, välja arvatud juhul, kui pädev asutus leiab, et on olemas konkreetsed tõendid selle kohta, et kõnealust maad haritakse suurema loomkoormusega kui 170 kg loomasõnnikus sisalduvat lämmastikku hektari kohta aastas.“

4) Artiklisse 8 lisatakse lõiked 6, 7 ja 8:

„6. Hiljemalt käesoleva otsuse kohase loa kasutamise teise aasta lõpuks peab rohumaad omav põllumajanduslik majapidamine

a) olema arvutanud oma toitainete tasakaalu, kasutades pädeva asutuse poolt heaks kiidetud asjakohast tarkvaratehnoloogiat;

b) läbima rohumaade majandamise alase koolitusprogrammi, mille pädev asutus on ette näinud.

7. Rohumaad omavas põllumajanduslikus majapidamises aastas toodetud rohi dokumenteeritakse vähemalt 20 rohumõõtmisega rohumaa iga maatüki kohta aastas, kasutades pädeva asutuse poolt heaks kiidetud asjakohast tarkvaratehnoloogiat. Rohumõõtmiste vahele peab jääma vähemalt viis päeva.

8. Rohumaad omav põllumajanduslik majapidamine võtab vähemalt ühe järgmistest meetmetest:

a) heki lõikamisel jäetakse igasse hekki vähemalt üks viirpuu/laukapuu isend ja lastakse sellel täis kasvada;

b) hekki hooldatakse vähemalt kolmeaastase tsüklina ja lõigatakse rotatsiooni alusel, tagamaks, et põllumajanduslikus majapidamises igal aastal mõni hekk õitseb ja marju kasvatab.“

5) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 9*

Loomade söötmise tingimused

Kontsentreeritud sööt, mida antakse ajavahemikus 15. aprillist kuni 30. septembrini rohumaal piimalehmadele ja muudele veistele, kelle vanus on vähemalt kaks aastat, võib sisaldada kuni 14 % toorvalku. Kontsentreeritud sööda toorvalgusisalduse kohta peetakse arvestust ja see tehakse taotluse korral pädevale asutusele kontrollimiseks kättesaadavaks.“

6) Lisatakse artikkel 9a:

„*Artikkel 9a*

Lisatingimused lubade andmiseks 2028. aastal

1. Alates 1. jaanuarist 2028 vähendatakse loa saanud põllumajanduslikes majapidamistes rohumaa keemiliste väetistega väetamise aastast maksimummäära nii, et alates 2028. aastast on need määrad 5 % madalamad määradest, mis on avaldatud Iirimaa tegevusprogrammis, mida rakendatakse 2025. aasta õigusaktiga nr 42 „European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulation 2022“ (muudetud kujul). Kui väetamisnormide läbivaatamise põhjal kehtestatakse madalamad väärtused, kohaldatakse neid madalamaid väärtusi.

2. Alates 1. jaanuarist 2028 ei tohi loa saanud põllumajanduslikes majapidamistes kasutada keemilisi väetisi rohumaal kuni nelja meetri raadiuses ühestki pinnaveest, välja arvatud juhul, kui Iirimaa tegevusprogrammis on ette nähtud rangemad nõuded, millisel juhul kohaldatakse neid rangemaid nõudeid. Alates 1. jaanuarist 2028 ei tohi kasutada orgaanilisi väetisi, sealhulgas sõnnikut ja reovett, samadel aladel asuval maa-alal, mis asub 8 meetri raadiuses pinnaveest ja 20 meetri raadiuses pinnaveest olukorras, kus maa keskmine kalle vee suunas on suurem kui 20 %, välja arvatud juhul, kui Iirimaa tegevusprogrammis nähakse ette rangemad nõuded, millisel juhul kohaldatakse neid rangemaid nõudeid.“

7) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 11*

Kontrollimine

1. Pädevad asutused teevad halduskontrolle kõikide loataotluste puhul, et hinnata artiklites 6–9a sätestatud tingimuste täitmist. Kui selgub, et need tingimused ei ole täidetud, keeldutakse luba andmast ja taotlejale teatatakse keeldumise põhjused. Pädevate asutuste tehtavad halduskontrollid maakasutuse, kariloomade arvu ja sõnnikutootmise suhtes hõlmavad igal aastal vähemalt 10 % neist rohumaad omavatest põllumajanduslikest majapidamistest, kes on loa saanud.

2. Pädevad asutused koostavad riskianalüüsi põhjal põldtunnustamise programmi nende rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste jaoks, kes on loa saanud, ning selle programmiga nähakse ette sobiv kontrollide sagedus, selles võetakse arvesse eelnevate aastate kontrollide tulemusi, direktiivi 91/676/EMÜ ülevõtmiseks vastu võetud õigusaktidele vastavuse üldise pistelise kontrollimise tulemusi ja mis tahes teavet, mis võib viidata artiklites 6–9a sätestatud nõuete rikkumisele. Artiklites 6–9a sätestatud tingimustele vastavuse hindamiseks tehtav põldtunnustamine hõlmab igal aastal vähemalt 10 % neist rohumaad omavatest põllumajanduslikest majapidamistest, kes on loa saanud.

3. Kui mis tahes aastal tehakse kindlaks, et loa saanud, rohumaad omav põllumajanduslik majapidamine ei ole täitnud artiklites 6–9a sätestatud tingimusi, karistatakse loa hoidjat vastavalt riiklikele eeskirjadele ja järgneval aastal ei ole tal õigust luba saada.

4. Pädevatele asutustele antakse vajalikud volitused ja vahendid, et kontrollida käesoleva otsuse alusel antud loa tingimuste täitmist ning vastavust artiklites 6–9a sätestatud tingimustele enne ja pärast käesoleva otsuse alusel loa andmist.“

8) Artikli 13 esimesele lõigule lisatakse punkt j:

„j) edusammud artikli 3a lõikes 1 osutatud keskkonnamõju hindamiste tegemisel.“

9) Artikkel 14 asendatakse järgmisega:

„Käesolevat otsust kohaldatakse seoses Iirimaa tegevusprogrammiga, mida rakendatakse 2022. aasta õigusaktiga nr 113 „European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2022“ (muudetud kujul), ning seoses 2025. aasta õigusaktiga nr 588 rakendatava Iirimaa tegevusprogrammiga.

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2028.“

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Iirimaale.

Brüssel, 22. detsember 2025

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Jessika ROSWALL